

Digital-TV og nye muligheter

Ord og uttrykk er spennende. Særlig de som gir en betegnelse på noe vi vet er der, men som vi mangler et uttrykk for. Inkrementell opsjon er et slikt uttrykk. Inkrementell er noe som er gradvis voksende, altså en gradvis voksende mulighet. Gjerne innenfor det tekniske området.

SMS var en slik inkrementell opsjon. Tekstoverføring med mobiltelefonen ble først introdusert som et ungdomsprodukt. Telenor lanserte et ungdomsabonnement der SMS var gratis. Ingen andre ville komme til å bruke en så tungvint tjeneste var tankegangen, og ingen i det hele tatt ville komme til å bruke det mye. Datamaskinen som Telenor kjørte SMS igjennom ble raskt overbelastet av alle SMS'ene. Tjenesten ble i stedet for gratis, ganske dyr og alle telefonselskapene har tjent store penger på SMS i mange år nå.

Digital-TV er et nytt område der oppmerksomheten foreløpig er rettet mot hovedproduktet, nemlig TV. Men her er det virkelig mange inkrementelle opsjoner. Kanskje så mange at de helt vil forandre bruken av TV. Telefon, TV Internett og mye annen hjemmeteknologi vil være en sammenkoblet og fungere sammen, men fortsatt også eksistere som separate enheter. Smarthusforum er en organisasjon som er spesielt opptatt av dette og hvilke muligheter som oppstår i sosial og helsemessige sammenheng (www.smarthusforum.no).

I 2005 skrev vi en prosjektrapport ved Nasjonalt senter for telemedisin som het "Digital-TV og pasientinformasjon". Rapporten bygger på et forsøk i forhold til informasjon til diabetespasienter, spesielt type 2. Enhver forskningsrapport har stort sett lange og detaljert konklusjoner, men jeg vil trekke frem noen poeng fra denne rapporten.

"TV er et medium som er enkelt å bruke for tekstbasert informasjon om helse".

Med digital-TV kommer en ny standard for tekst-tv, supertekst er den kalt. Klarere skrift, farger og illustrasjoner, men det blir ikke som Internett. Skal man sitte på avstand og lese må skriften være større og det er ikke behagelig å lese igjennom store tekstmengder. Teksten her ble skrevet som et alfabetisk oppslagsverk av dr.med. Stein Vaaler. Hvert oppslagsord hadde en svært begrenset tekstmengde. Det er krevende å skrive kort om innviklede emner, men det falt i god smak hos de fleste. Mange sa at de ikke ønsket å lese mer en de korte tekstene, men en sa også at alle som hadde hatt diabetes i mer enn 14 dager visste alt som sto i oppslagsverket. Så meninger om informasjon kan være svært ulike.

Det var også interessant at de som brukte Internett mye syntes supertekst på digital-TV var tungvint og vanskelig å bruke, mens de som ikke brukte Internett syntes alt var enkelt og greit. Forholdet til teknologi er også svært forskjellig.

Totalt sett var brukerne godt fornøyd med TV som informasjonskanal for tekstbasert helseinformasjon. Vi hadde ikke brukt illustrasjoner i noen grad, ikke video og slettes ikke to-veis-TV, som også blir en mulighet. Vi hadde brukt den delen som vi trodde ville være minst interessant, men den var fortsatt fengslende for mange.

Du kan lese hele rapporten på

<http://www.telemed.no/digital-tv-og-pasientinformasjon.506972-48869.html>

Neste gang vil jeg ta for meg et forskningsprosjekt der vi gikk ett steg videre i den digitale TV-verden. Til høsten får de tre første fylkene digitalt TV over bakkenettet. Det blir spennende å følge med på de inkrementelle opsjonene.